

OZVEZDJA

1. Kaj je ozvezdje?

Ozvezdje je skupina zvezd, ki so navidezno zvezane druga na drugo v posebno podobo. Zvezde v ozvezdijih so redko medsebojno povezane. Samo navidezno so skupaj na nebu kot jih vidimo z Zemlje in običajno ležijo daleč vsaka v svojem prostoru. Zvezde, ki ležijo v istem ozvezdju v resnici nimajo nobenih skupnih lastnosti. Na celem nebu je 88 ozvezdij, ki jih lahko vidimo ponoči. Ne moremo pa videti vseh ozvezdij, saj so pri nas vidna le ozvezdja severnega dela neba. Južni del neba je viden le v južnem delu sveta.

2. Od kod ime - ozvezdja?

Imena so (ozvezdja) dobila po obliki, ki so jo opazili najzgodnejši opazovalci vesolja. To so bili Grki, Babilonci in tudi Egipčani. Povezovali so jih v ozvezdja in poimenovali, da so se jih lažje zapolnili. Svoja imena imajo tudi številni liki znotraj samih ozvezdij, čeprav jih uradno sploh ne štejemo za ozvezdja.

3. IMENA OZVEZDIJ

☐ SEVERNA OZVEZDJA:

Andromeda, Berenikini kodri, Delfin, Herkul, Kačenosec, Kasiopeja, Kefej, Kuščarica, Labod, Lira, Lisička, Lovski psi, Mali lev, Mali medved, Orel, Pegaz, Perzej, Puščica, Ris, Severna krona, Trikotnik, Veliki medved, Volar, Voznik, Zmaj, Žirafa in Žrebiček.

☐ JUŽNA OZVEZDJA:

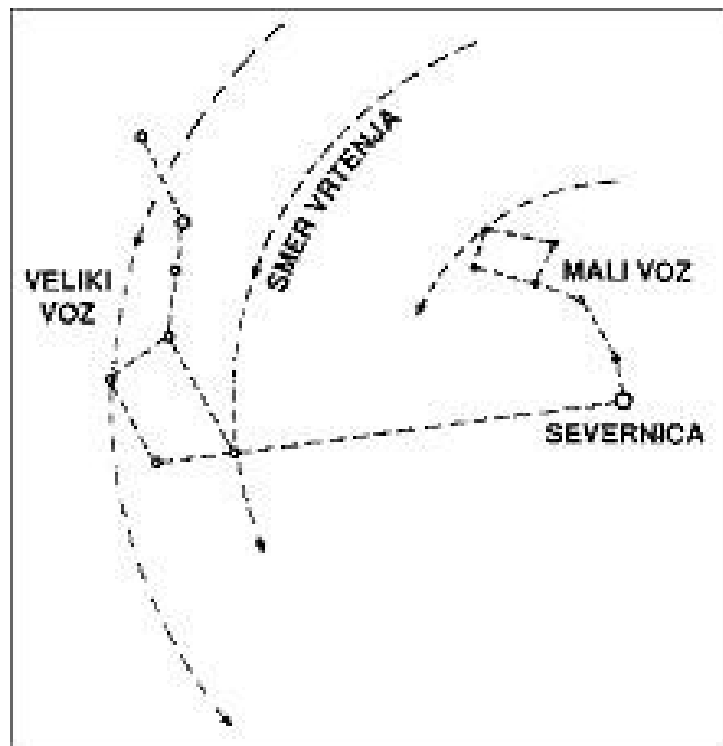
Čaša, Daljnogled, Dletce, Enorog, Eridan, Feniks, Golob, Gredelj, Indijanec, Jadro, Južna krona, Južna riba, Južni križ, Južni trikotnik, Kača, Kameleon, Kentaver, Kipar, Kit, Kompas, Kotomer, Krma, Krokav, Leteča riba, Mala vodna kača, Mali pes, Mikroskop, Miza, Mreža, Muha, Oktant, Oltar, Orion, Pav, Peč, Rajska ptica, Sekstant, Slikar, Ščit, Šestilo, Tukan, Ura, Veliki pes, Vodna kača, Volk, Zajec, Zlata riba, Zračna črpalka in Žerjav.

☐ ZODIAKALNA OZVEZDJA OZ. ŽIVALSKI KROG:

Bik, Devica, Dvojčka, Kozorog, Lev, Oven, Rak, Ribi, Strelec, Vodnar, Škorpion in Tehtnica.

4. ORIENTACIJA PO ZVEZDAH

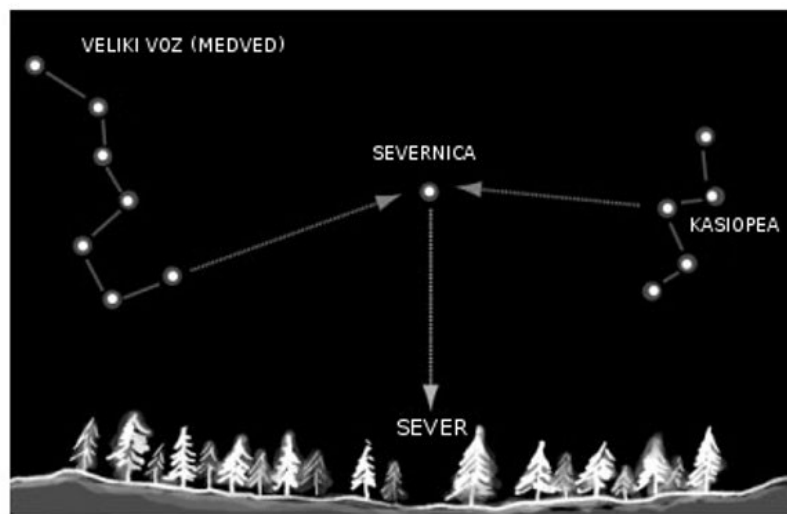
Po zvezdah se lahko orientiramo. V državah severne Zemljine poloble je razširjen način določanja severa po zvezdi Severnici, saj Severnica skoraj miruje. Leži zelo blizu točke, kjer podaljšana Zemljina os vrtenja prebode nebo. Ta točka je severni nebesni pol oz. tečaj. Severnico najdeš s pomočjo Velikega voza. Če gledaš proti Severnici, je pred tabo sever, za tabo jug, na desni vzhod, na levi zahod.

5. ORIENTACIJA NA SEVERU PO VELIKEM VOZU IN KASIOPEJI

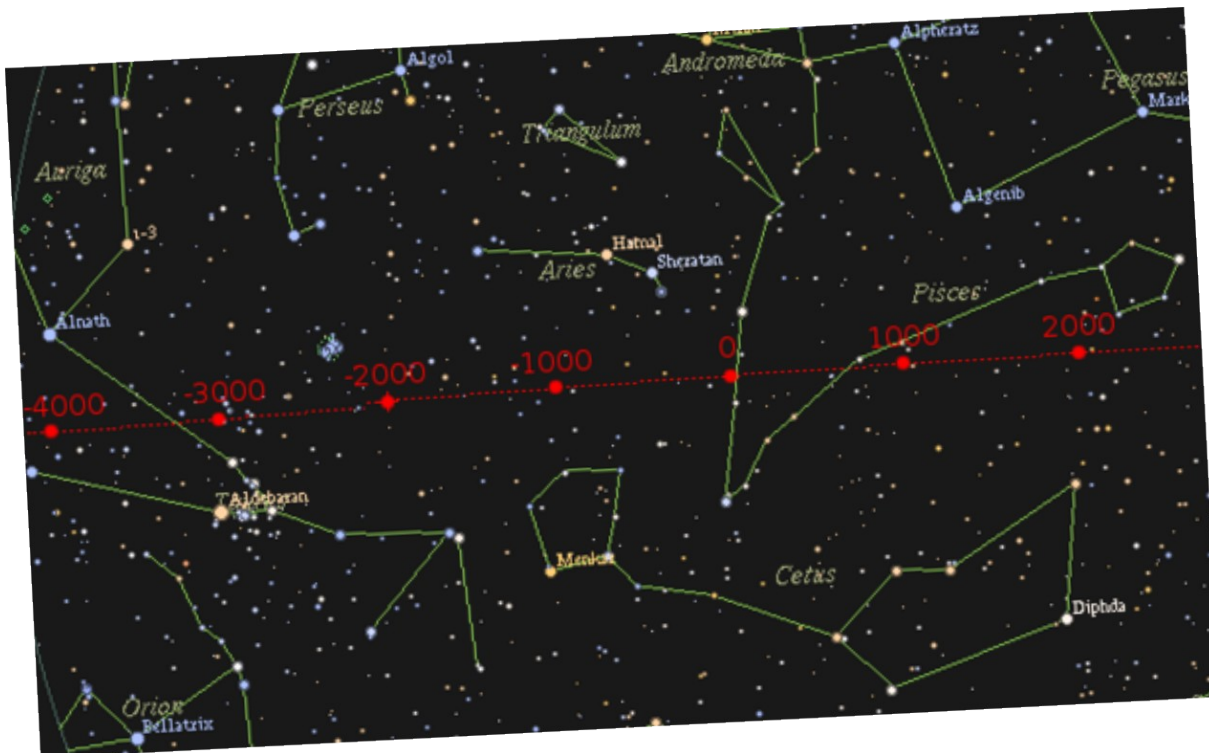
Sever določiš po zvezdah na več načinov:

1. Določimo ga lahko s pomočjo znane skupine zvezd, ki ji pravimo Veliki voz. Sestavljata ga sedem skoraj enako svetlih zvezd. Veliki voz v naših krajih nikoli ne zaide. Lahkoto ga najdeš na nebu in se vsako jasno noč lahko po njem orientiraš.
2. Pri delno jasnem nebi se lahko zgodi, da sta zvezdi alfa in beta Velikega voza zakriti za oblaki. Takrat si pomagamo z drugim ozvezdjem, ki je tudi vedno nad obzorjem in ga prav z lahkoto najdemo in po njem izsledimo Severnico. To ozvezdje je Kasiopeje, ki je podobna črki „W“.

6. Zgodovina

Pojem orientacija izhaja iz besede **orient**, ki pomeni **vzhod**. V starem veku je bila najpomembnejša smer neba prav vzhod. Na podlagi določenega vzhoda so nato določali preostale smeri. V času, ko v Evropi kompasa še niso poznali je bilo mnogo lažje določiti vzhod kot sever.

7. viri

- Ozvezdje [01], www.dijaski.net , 17.10.2017 ob 16.32
- Ozvezdja severnega neba in orientacija [01], www.dijaski.net , 17.10.2017 ob 16.43
- Zvezdna karta, <http://www.heavens-above.com> , 17.10.2017 ob 17.02

Slike viri:

- Kako prepoznamo ozvezdja?, www.astronomska-revija-spika.si , 17.10.2017 ob 17.49
- zvezde stalnice, www.astrolog.si , 17.10.2017 ob 17.50
- Star Gazing - Pax House, <http://www.pax-house.com> , 17.10.2017 ob 17.52
- Orientacija brez kompasa, www.celje2.skavt.net , 17.10.2017 ob 17.55
- Spirit Bear Bushcraft, www.2.bp.blogspot.com , 17.10.2017 ob 17.59
- Feng šui sistem leteče zvezde, godišnje i mesečne karte, www.i.imgur.com , 17.10.2017 ob 18.01
- File:Equinox path.png, <https://upload.wikimedia.org> , 17.10.2017 ob 18.04